AKMENĖS KOLŪKIS

AKMENĖS KOLŪKIS – sovietinės ūkio sistemos struktūra Akmenės apylinkėse. Pirmą kartą įsteigtas 1941 02 22 Gulbinų k. ir pagarsėjo kaip pirmasis Lietuvoje kolūkis, tad ne pačių valstiečių, bet aukštesnės politinės valdžios pavadintas Lenino kolūkiu. Pirmininku išrinktas vidutinio ūkio savininkas A. Mačiulis. Hitlerinės okupacijos metu dauguma organizatorių pasitraukė į SSRS, kai kurie kovojo fronte su vokiečių kariuomene. Po II pas. karo atkurtas 1948, netrukus pradėtas intensyvus kolūkių stambinimas, beveik kiekviename tuometinės Akmenės apylinkės kaime buvę smulkūs kolūkiai sutelkti į vieną su centru Akmenės mieste. Paskutinis stambinimas 1975, kai prijungtas Padvarėlių kaime buvęs stambus „Laisvės“ kolūkis. 1980 turėjo 3806 ha ž. ū. naudmenų, šiame plote 2998 ha buvo ariama žemė. Deklaravo 1500 ha javų, kurių derlingumas 12,4 cnt grūdų iš ha. Augino 190 ha linų, 40 ha pašarinių šakniavaisių. Laikė 1550 galvijų, iš jų 565 melžiamas karves, davusias per metus vidutiniškai po 2873 kg pieno. Laikė 2000 kiaulių. Technikos parke turėjo 23 sunkvežimius ir 47 traktorius. Per metus gavo 1 mln.359 tūkst. rub. piniginių pajamų, tačiau patyrė 188 tūkst. rub. nuostolio. Turėjo 1 mln. 342 tūkst. rub. ilgalaikių paskolų. 1990 pakeistas Lenino kol. pavadinimas į Akmenės. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę ir atliekant žemės ūkio reformą, reorganizuotas į valstybinę ž. ū. bendrovę, tačiau nepajėgė išsilaikyti naujomis sąlygomis ir privatizuotas atskirais objektas.

Inf.: *Akmenė: kraštas ir žmonės*; *Akmenės rajono ūkių 1976 – 1980 metų ekonominės-finansinės veiklos ekonominiai rodikliai; Pirmajam respublikoje Lenino kolūkiui – 40 metų. Vienybė, 1981, vasario 21.*